

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Praxin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. X. De Obligatione ad Horas Canonicas recitandas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

III. Sede vacante, in iisdem Litanis omitti debent ij Versus & Orationes, in quibus de Pontifice fit mentio.

§. X.

De Obligatione ad Horas Canonicas recitandas.

I. **H**Æc materia propriè ad Theologos Morales spectat; quia tamen etiam Rubricistæ, præcipuè Gavantus & Arnaudus eam pertractant, placet ad eorum imitationem aliqua de hac materia, notatu digniora pro complemento & perfectione totius materiæ de Horis Canonicis breviter afferre. Quatuor autem præcipuè de hac obligatione consideranda veniunt, nempe, quis, quomodo, & ad qualem recitationem obligetur, & quid excuset ab ea obligatione.

II. Quæritur ergo primò. *Quis obligetur ad Horas Canonicas seu Officium divinum recitandum?* R. triplicis præcipuè Generis Personæ, videlicet primò *Clerici Sacrorum Ordinum*, etiam suspensi, excommunicati, & degradati; hi quippe omnes tum Jure Ecclesiastico, tum generali consuetudine Ecclesiæ tenentur ad has Horas recitandas. Secundò, *Beneficiati*, id est, Clerici Beneficium cum effectu, seu cum fructibus ad tertiam vel quartam partem honestæ & mediocris sustentationis sufficientibus, & actu percipiendis habentes; quia his Beneficium propter Officium datur, ut habet commune axioma Canonistarum. Tertiò, *Professi Religiosi* ad Chorum destinati, qui vi Regularum suarum, & ob antiquam & receptam consuetudinem tenentur ad eadem Horas Canonicas recitandas.

III. Qu. 2. *Quomodo obligentur?* R. sub duplici reatu. Primò, sub peccato gravi, si partem notabilem omitteant, qualis communiter censetur esse una parva Hora, vel pars æquivalens illi, uti esset unus Nocturnus. Secundò, sub restitutione fructuum, qui ob solum beneficium sunt percepti, faciendæ fabricæ vel pauperibus post sex menses ab adepta possessione.

IV. Qu. 3. *Ad qualem recitationem obligentur?* R. ad quintuplicem. Primò, ad *attentam*, qualis est, non tantum, quæ ad DEUM vel sensum, sed etiam, quæ ad verba

tantum, suppositâ intentione orandi & vacandi DEO, attendit. Unde P. Gobat in Triga horaria n. 842. probabiliter putat, eum non teneri ad ullam restitutionem, qui cum voluntarijs & perpetuis distractionibus omnes Horas recitavit, sed nec ad repetendum quicquam eorum, quæ mente distractâ pronuntiavit, obligari. Secundò, Ad *Continuatam*, nisi causa rationabilis ad interruptionem compellat, qualis apud P. Gobat l. c. n. 671. est, si quid facias ad tollendam distractionem; aut, si quid interius te inquietum faciat, ideòque breviter in charta notes, aut Famulo mandes juxta Suar.; aut, si ad manum non habeas Lectiones, & solos Psalmos ex justa causa recites juxta Laym.; aut si in Confessione otiosus expectes confitentes &c. Nec gravis existitur ratio, inquit idem Author n. 615. ad omnem culpam tollendam, si unus Nocturnus ab altero separetur. Tertiò, Ad *tempestivam*: ut scilicet, in Choro maximè, præscripta tempora observentur; in privata tamen recitatione sine scrupulo posse Matutinum pridie post Vesperas recitari, multi apud P. Gobat n. 678. & seq. docent, additque idem Author n. 679. non dubitaturum se illorum Authorum, qui horâ secundâ Matutinum inchoari pridie posse putant, sententiam sequi, si confessiones ab hora tertia usque ad cœnam excipiendæ forent. Sed & Bonartius 16. n. 681. cit. testis est, esse communem sensum, quòd quælibet honesta vel utilis causa, ut est major devotio, major commoditas studendi, excuset à veniali dicentem manè uno tractu à Prima ad Nonam inclusive omnes Horas. Rubrica verò, quæ in Quadragesima Vesperas ante prandium dici jubet, solum Chorum obligat. Quartò, Ad *præscriptam*: id est, in Calendario Romano, vel Diocesano Directorio designatam: nisi quis per Religiosam professionem, aut præscriptionem certæ cujuscumque Ecclesiæ ad aliud obligetur. Hinc 1. Capellanus primarius Monasterii, qui facit illis Ordinarium sacrum, & Evcharistiam præbet, licitè recitat Officium de Festivitatibus illarum, ut Tambur. & Quintanad. apud P. Gobat. n. 615. docent. 2. Clericus Regularis aut Sæcularis pluribus annis extra Dioccesin existens, aut Monasterium, potest recitare Officium de Sanctis & Festis suæ Diocesis aut Monasterij perinde, ac si in ijs existeret. ibid. num. 635. 3. Sæcularis cum

Regu-

Regularibus in eorum domo, & sub eorum regimine habitans licitè quoque de illorum Sanctis aut Beatis recitat Officium, nisi expressa sit liminatio ad Religiosos, ibid. n. 636.

4. Regulares non tenentur ad omnia Festa universalia Diocesis celebranda, eò quòd Bulla Gregorij 30. Dec. 1573. edita solùm obliget eos, ut in Festivitate Patroni primarij se conforment Matrìci Ecclesiæ. 5. Qui per errorem dixit Matutinum & Laudes de Festo postridie sequentis Festi occurrente, non debet continuare errorem: nec, si per oblivionem omisit dicere Officium in proprio die, potest proximo die non impedito de illo Officium dicere, uti probabilius C. Lugo apud & cum P. Gobat & Busenb. l. 4. c. 2. dub. 2. a. 4. contra alios probabiliter contrarium sentientes docet. Quintò, Ad integram: ut, quantum fieri moraliter potest, nihil omittatur, quod non dicatur, vel audiatur. Hinc, qui cum Socio recitat Officium, aut in Choro, non tenetur repetere, si quid ex ijs, quæ alter Chorus vel Socius recitavit, non satis perceperit; nec ea etiam, quæ per Organi pulsationem sunt suppleta: nec qui occupationem quærendi Psalmos, aut pulsandi Campanas, aut thurificandi &c. habet, uti P. Gobat n. 706. & prioribus docet; cùm in his omnibus & similibus casibus per Organum vel Socios suppleatur, quod negligitur.

Qu. 4. *Quid exenset ab obligatione recitandi Officium?* R. quatuor potissimum causæ. 1. *Necessitas*; qualis est gravis infirmitas, cæcitas, carentia Breviarij &c. 2. *Charitas*; ut si Confessarius, Concionator aut Parochus in cura animarum, aut alius in cura infirmorum sic occupetur, ut tempus ei non supersit ad Officium cum debito ritu, modo, & integritate persolvendum. 3. *Pietas*: ut, cùm in templo quis per necessarias functiones Ministerij sui impeditur, v. g. pulsando Organum, Campanam &c. 4. *Dispensatio*, à Pontifice vel Episcopo facta.

Qu. 5. *Quæ media sint adhibenda, ut huic obligationi quisque iuxta DEI & Ecclesiæ mentem satisfaciat?* R. multa à multis adhibita & præscripta fuisse; inter quæ tamen sequentia quinque meritò præcipua censerì debent. 1. *Æstimatio magna* de hoc Officio, quam non difficulter quis concipiet, si meminerit, Orationem vocalem esse colloquium

cum DEO, in quo orans suum tum erga DEUM, & Cælitum erga seipsum, aliósque homines tam vivos, quam defunctos amorem præclare ostendere, & eorum vicissim benevolentiam & beneficentiam promereri possit; ex altera parte Breviarium aut alias preces plenas esse pulcherrimorum virtutum affectibus, utilissimisque petitionibus ab ipso Spiritu Sancto dictatis sibi persuadeat. 2. *Renovatio attentionis* per certa intervalla, maximè ad Versum *Gloria Patri* procurata. 3. *Accurata sensuum custodia*: quæ est Mater Conservatrix devotionis. 4. *Præsentia DEI & Sanctorum* memoriæ firmiter, ab initio maximè Orationis, impressa. 5. *Obligationis & Officij consideratio*; si videlicet perpendat se ideo ab Ecclesia ordinatum, ut DEI obsequio, laudibusque se totum impendat, & quasi Legatus & Mediator inter DEUM & Fideles existens, horum necessitates & petitiones DEO proponat, & commendat.

§. XI.

De modo piè recitandi Officium divinum.

Hunc breviter, sed bene indicasse videtur S. David Psalmo 46. dum ait: *Psallite Regi nostro, psallite: Psallite DEO nostro, psallite: Quoniam Rex omnis terra DEUS, psallite sapienter.* Ubi repetito quinquies verbo *Psallite* rectè aliqui colligunt, eum breviter indicasse omnium potentiarum hominis ad recitationem Breviarij concurrentium Officium atque adeò voluisse, ut *psalleremus.*

I. *Quoad vocem & linguam, distinctè*, singula verba bene proferendo, atque ab omni inordinatâ acceleratione sedulo abstinendo.

II. *Quoad memoriâ, attentè*, cavendo studiosè omnium animi distractiones, ideòque sensus accuratè custodiendo, omnia impedimenta, quæ dictam attentionem impedire solent, & quatuor potissimum numerantur, videlicet *culpa mordens, cura pungens, affectio vicens, afflictio crucians*, fortiter atque constanter removendo.

III. *Quoad intellectum, intelligenter*, dando operam, sensum à Spiritu Sancto & Authore Psalmorum intentum penetremus, sicque voluntati facem præferamus ad similes affectus eliciendos.

IV. Quæ